

Gaziantep'te Katı Atık Toplayıcılığının Sosyo-Kültürel Bağlamı

Yücel Karadaş | [id](#) 0000-0003-4035-480X | [✉ karadas@gantep.edu.tr](mailto:karadas@gantep.edu.tr)

Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, Gaziantep, Türkiye

[ROR: !\[\]\(d66ff64371a51729ac8c1cdaa685ba6f_img.jpg\) https://ror.org/020vvc407](https://ror.org/020vvc407)

Tolga Yücel | [id](#) 0009-0009-3831-0171 | [✉ tyucel@wwf.org.tr](mailto:tyucel@wwf.org.tr)

WWF- Türkiye Doğal Hayat Koruma Vakfı Plastik Proje Müdürü;
Asmalı Mescit, İstiklal Cad. No: 136, 34430 Beyoğlu/İstanbul, Türkiye

Togay Tanyolaç | [id](#) 0009-0002-6948-7761 | [✉ ttanyolac@wwf.org.tr](mailto:ttanyolac@wwf.org.tr)

WWF- Türkiye Doğal Hayat Koruma Vakfı Plastik Projeleri Kıdemli Uzmanı;
Asmalı Mescit, İstiklal Cad. No: 136, 34430 Beyoğlu/İstanbul, Türkiye

Hülya Öztaş | [id](#) 0009-0003-4408-5704 | [✉ hulyatsdmr@gmail.com](mailto:hulyatsdmr@gmail.com)

İnsana Değer Derneği Kıdemli İnsan Kaynakları Uzmanı;
Pancarlı, 58020 Nolu Sok. No. 13, 27060 Şehitkamil/Gaziantep, Türkiye

Onur Solak | [id](#) 0009-0008-0216-8209 | [✉ osolak@wwf.org.tr](mailto:osolak@wwf.org.tr)

WWF- Türkiye Doğal Hayat Koruma Vakfı Plastik Projeleri Kıdemli Uzmanı;
Asmalı Mescit, İstiklal Cad. No: 136, 34430 Beyoğlu/İstanbul, Türkiye

Harun Yaman | [id](#) 0009-0008-4225-3838 | [✉ hyaman@www.org.tr](mailto:hyaman@www.org.tr)

WWF- Türkiye Doğal Hayat Koruma Vakfı Plastik Projeler Kıdemli Uzmanı;
Asmalı Mescit, İstiklal Cad. No: 136, 34430 Beyoğlu/İstanbul, Türkiye

Öz

Gaziantep'te geri dönüşüm ve katı atık sektörü, çok aktörlü bir yapıya sahiptir. Katı atıkların geri dönüşümü sürecinde en önemli maliyet kalemi, kaynaktan katı atığın toplanmasıdır. Bu nedenle sektördeki en önemli aktörler arasında toplayıcılar öne çıkmaktadır. Gaziantep'teki toplayıcı profili diğer şehirlerle karşılaştırıldığında benzerlikler ve farklılıklar göstermektedir. Toplayıcıların büyük bir kısmını Suriyeli göçmenler oluşturmakta olup, bu gruplar arasında özellikle Abdallar, çöl aşiretleri mensupları ve Suriye kırsalından göç edenler yer almaktadır. Genellikle kayıt dışı işleyen bu sektörde, bu durumu toplayıcıların sosyal profilleriyle de desteklenmektedir. Suriye'de toplumsal sistemin kenarında yer alan bu gruplar, göçebe yapıları nedeniyle eğitim, ekonomi ve siyaset gibi alanlarda standart işleyişin dışında kalmıştır. Suriye'de benzer işlerle uğraşan bu topluluklar, yüzlerce yıllık göçebe geleneği ve toplumdaki bağımsız yaşam biçimlerini Gaziantep'e taşımışlardır.

Bu özellikleri, kayıt dışılık potansiyellerini artırarak katı atık toplayıcılığını tercih etmelerine neden olmuştur. Bu durum, hem yerel yönetimlerin hem de topluluğun yaşam ve çalışma biçimlerine odaklanan sivil toplum kuruluşlarının mesleki standartlar oluşturma süreçlerini zorlaştırmaktadır. Katı atık toplayıcılarını kayıt altına alma ve mesleki standartlar geliştirme çabaları, bu grupların kültürel gelenekleriyle beslenen kayıt dışılık arasında gerilimler yaratmaktadır. Bu nedenle önerilecek çalışma modeli, kayıtlılığı ve serbest çalışmayı bir arada ele alan hibrit bir yaklaşıma dayanmalıdır.

Anahtar Kelimeler

Katı Atık, Geri Dönüşüm, Kayıtdışılık, Toplayıcılığın Cinsiyeti, Suriyeli Göçmen

Atıf Bilgisi

Karadaş, Yücel vd. "Gaziantep'te Katı Atık Toplayıcılığının Sosyo-Kültürel Bağlamı". *Sosyolojik Bağlam Dergisi* 6/1 (Nisan 2025), 97-124.

<https://doi.org/10.52108/2757-5942.6.1.5>

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi	17.10.2024
Kabul Tarihi	26.03.2025
Yayın Tarihi	15.04.2025
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme
Etik Beyan	Gaziantep Üniversitesi Beşeri Etik Kurulu 07.06.2024 tarih ve 19 nolu toplantı kararı ile etik beyan izni alınmıştır.
Benzerlik Taraması	Yapıldı - Turnitin
Etik Bildirim	dergi@sosyolojikbaglam.org
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Finansman	Bu çalışma Avrupa Birliği Geri Dönüşüm Projesi kapsamında desteklenmiştir.
Yazar Katkıları	Araştırmanın Tasarımı Yazar-1 (%75) - Yazar-2 (%5) - Yazar 3 (%5) - Yazar 4 (%5) - Yazar 5 (%5) - Yazar 6 (%5) Veri Toplanması Yazar-1 (%65) - Yazar-2 (%5) - Yazar 3 (%5) - Yazar 4 (%5) - Yazar 5 (%10) - Yazar 6 (%10) Araştırma - Veri Analizi- Doğrulama Yazar-1 (%70) - Yazar-2 (%5) - Yazar 3 (%5) - Yazar 4 (%10) - Yazar 5 (%5) - Yazar 6 (%5) Makalenin Yazımı Yazar-1 (%75) - Yazar-2 (%5) - Yazar 3 (%5) - Yazar 4 (%5) - Yazar 5 (%5) - Yazar 6 (%5) Metnin Tashihi ve Geliştirilmesi Yazar-1 (%75) - Yazar-2 (%5) - Yazar 3 (%5) - Yazar 4 (%5) - Yazar 5 (%5) - Yazar 6 (%5)
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC-ND 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır